

BIT Bühne gedrag en klimaatadaptatie

Anne van Valkengoed

Juni 2020

**rijksuniversiteit
groningen**

Wat motiveert mensen om
adaptieve maatregelen te
nemen?

‘Welke gedragsverandering bij burgers en bedrijven is wenselijk voor klimaatadaptatie en hoe kan hier met (gedrags)prikkels gestimuleerd worden?’

- BMH 8 Klaar voor Klimaatverandering, p. 55

rijksuniversiteit
 groningen

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

GLOBAL
CENTER ON
ADAPTATION

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

LAAT WATER VOOR JE WERKEN

RESEARCH ARTICLE

Estimating the reproducibility of psychological science

Open Science Collaboration^{*,†}

+ See all authors and affiliations

Science 28 Aug 2015:
Vol. 349, Issue 6251, aac4716
DOI: 10.1126/science.aac4716

Is psychology a crisis-ready
discipline?

rijksuniversiteit
groningen

VU

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

GLOBAL
CENTER ON
ADAPTATION

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Gemeente
Groningen

Vitens

LAAT WATER VOOR JE WERKEN

Hoe kunnen we effectieve en
opschaalbare
samenwerkingen opzetten?

Theoretisch Kader

Wat is een
theoretisch kader en
waarom is het
relevant?

Financiële prikkel

Handelingsperspectief

Sociale normen

Onbewust gedrag

Heuristiek

Nudging

Anchoring

Salience

Bewustwording

Thinking fast and slow

Theoretisch kader

Theoretisch Kader

- Systematische weergave van de werkelijkheid
- Beantwoordt een overkoepelend grote vraag
- Duidelijk gedefinieerde concepten
- Verbanden: Testbare hypothesen (informeert onderzoek)
- Vat verschillende onderzoekslijnen en resultaten samen
- Dynamisch (wisselwerking tussen onderzoeksresultaten en hypothesen)

THE THEORY OF EVOLUTION

Theoretisch kader voor klimaatadaptatie

Wat motiveert mensen om adaptieve maatregelen te nemen?

Hoe ervaart het individu het *risico*?

- Risicoperceptie en emoties
- Mening over klimaatverandering
- Ervaring met extreem weer

Hoe ervaart het individu de *sociale omgeving*?

- Sociale normen
- Groepsdynamica
- Vertrouwen in anderen

Hoe ervaart het individu het *doelgedrag*?

- Handelingsperspectief
- Kosten/moeite
- Effectiviteit

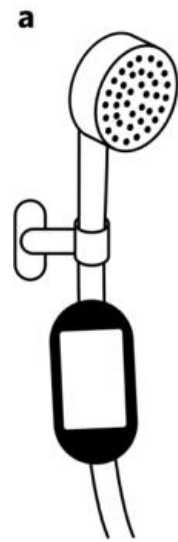
Hoe ervaart het individu de *institutionele omgeving*?

- Vertrouwen in overheid
- Verantwoordelijkheid
- Ondersteuning overheid

Wat motiveert mensen om adaptieve maatregelen te nemen?

Hoe ervaart het individu het *risico*?

Hoe ervaart het individu het *doelgedrag*?

Hoe ervaart het individu de *sociale omgeving*?

Hoe ervaart het individu de *institutionele omgeving*?

FIGURE 2

Key psychological variables that play a role in climate change adaptation.

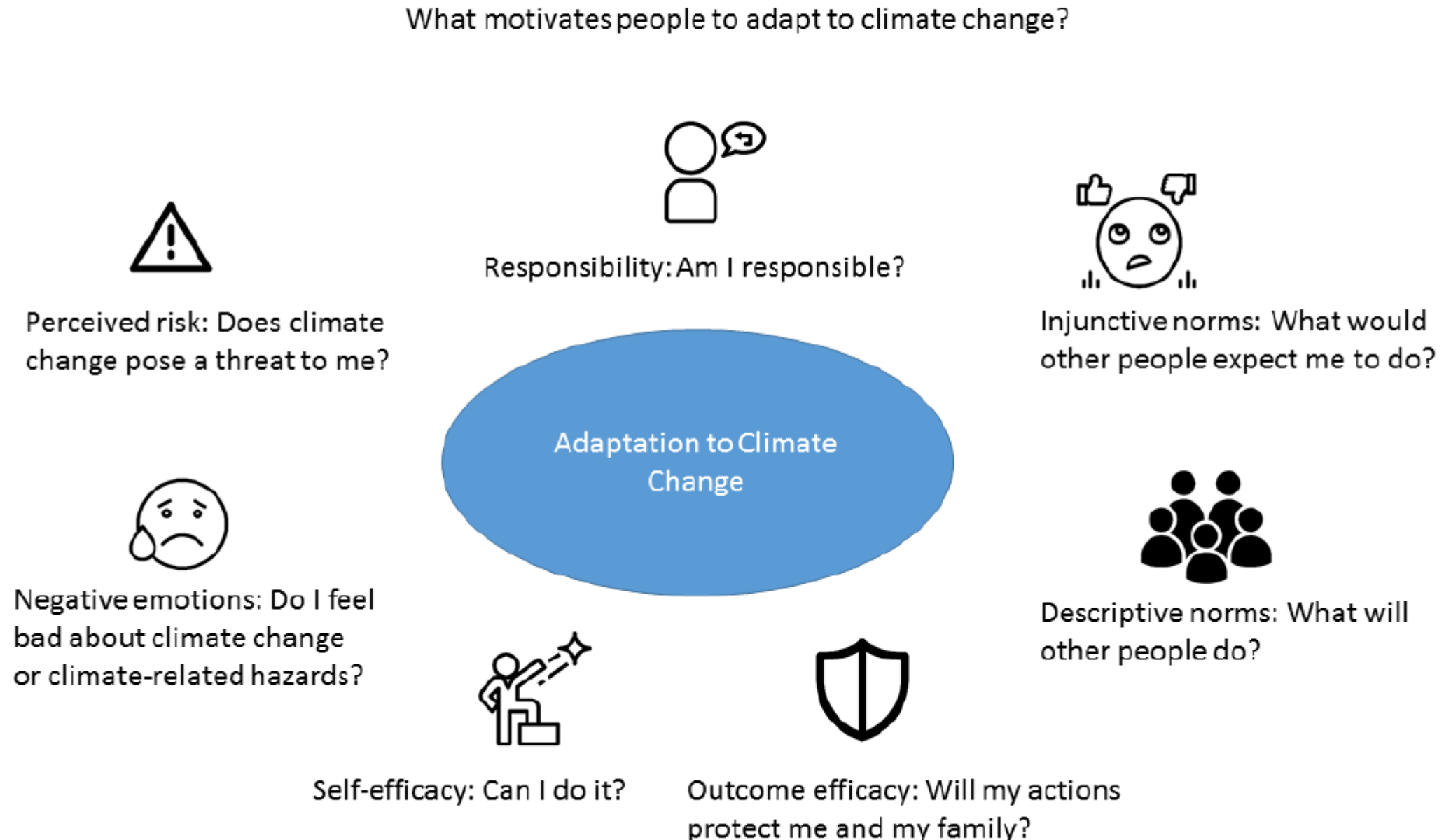
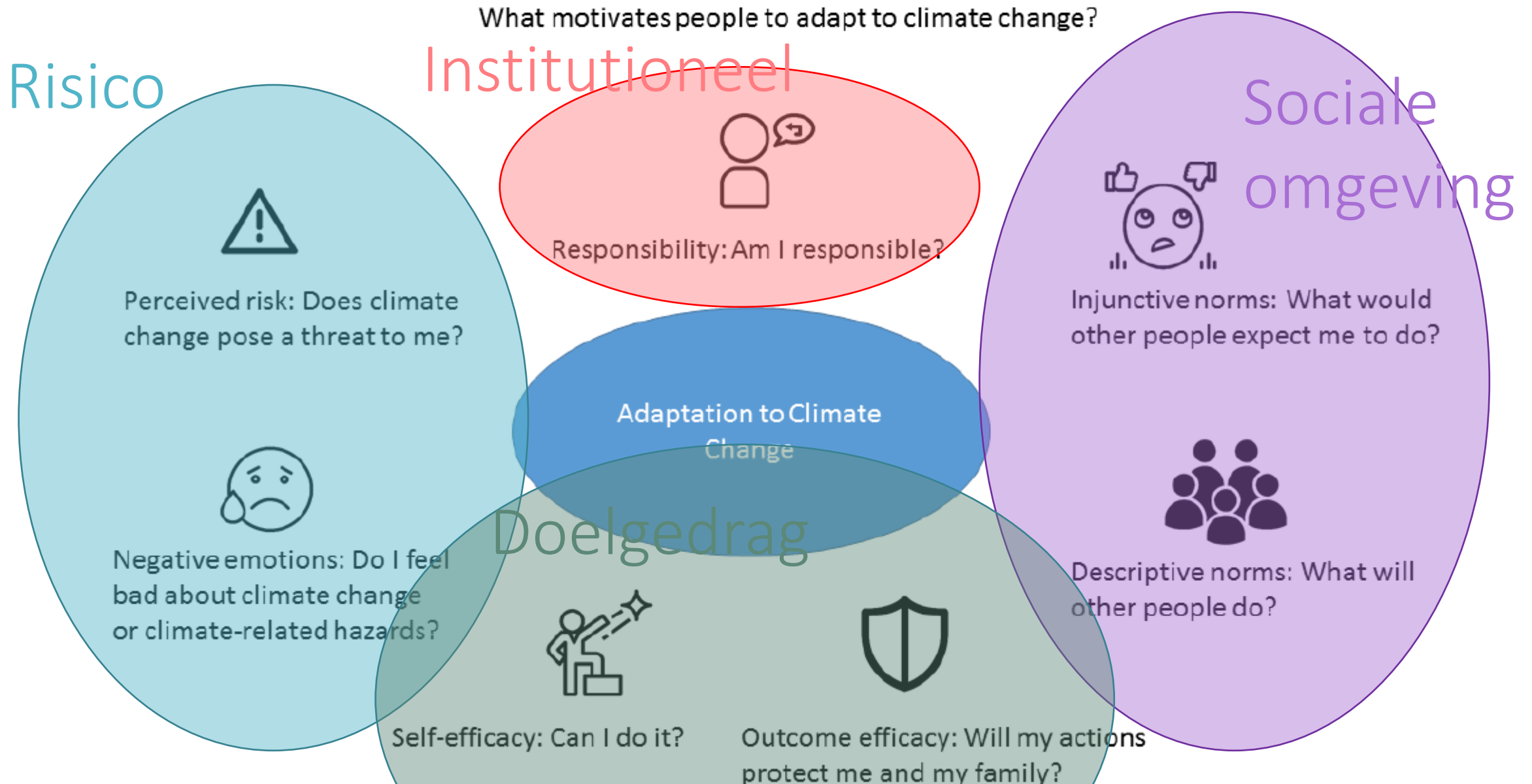

FIGURE 2

Key psychological variables that play a role in climate change adaptation.

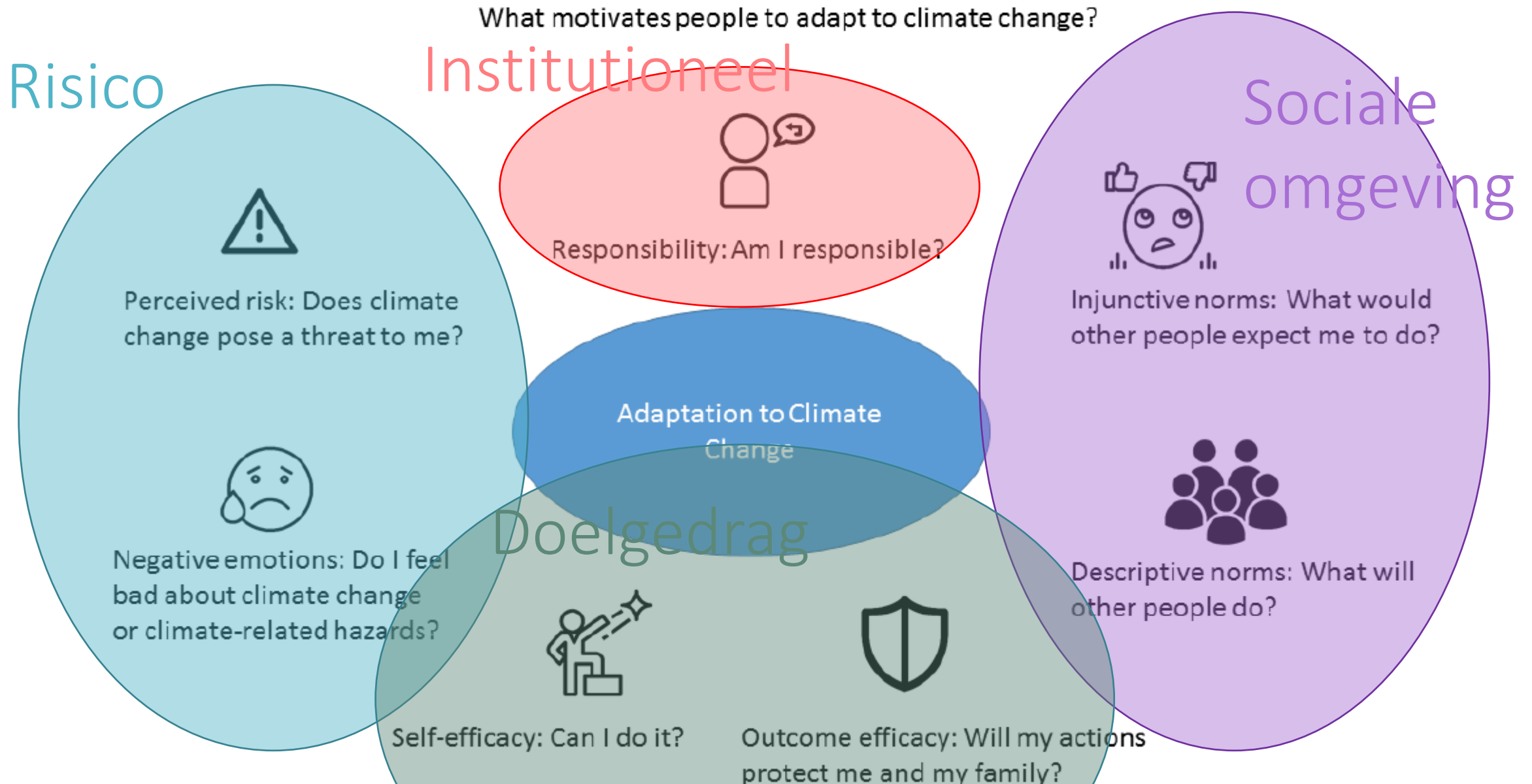

Voordelen theoretisch kader

- Gemeenschappelijke taal tussen partners
- Structuur om onderzoekresultaten in te plaatsen
- Informeert onderzoeksagenda
- Dynamisch – reflecteert best practices
- Concrete basis voor beleid

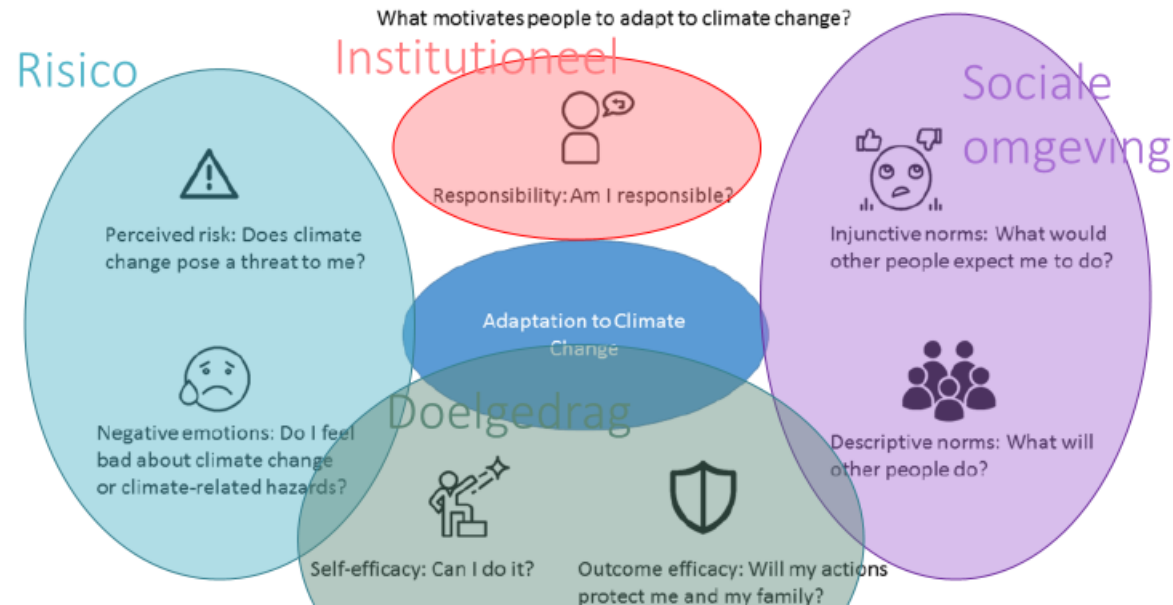
FIGURE 2

Key psychological variables that play a role in climate change adaptation.

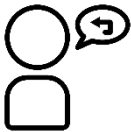

Voorbeeld: intenties

FIGURE 2 Key psychological variables that play a role in climate change adaptation.

Voorbeeld: intenties

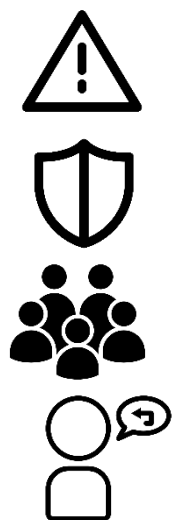
	Klimaat	Gevolgen van klimaatverandering negatief of positief?
	Maatregel Effectief	Zijn klimaatadaptieve maatregelen effectief?
	Sociale norm	Nemen andere mensen al klimaatadaptieve maatregelen?
	Verantwoor delijk	Ben ik zelf verantwoordelijk voor het voorkomen of verminderen van overlast?

Voorbeeld: intenties

	Groene tuin	Geveltuin	Groen dak	Regenton	Vijver	Isoleren	Zon wering
Klimaat							
Maatregel Effectief							
Sociale norm							
Verantwoor delijk							

Voorbeeld: intenties

	Groene tuin	Geveltuin	Groen dak	Regenton	Vijver	Isoleren	Zon wering
Klimaat	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x
Maatregel Effectief	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sociale norm	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Verantwoor delijk	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Voorbeeld: intenties

Hoe ervaart het
individu de
institutionele
omgeving?

Hoe ervaart het
individu het
doelgedrag?

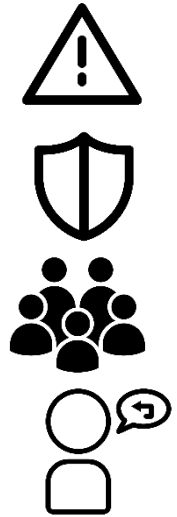
Hoe ervaart
het individu
de *sociale*
omgeving?

Hoe ervaart
het individu
het *risico*?

Voorbeeld: intenties

Gemeente Breda

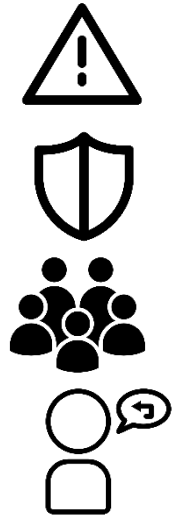

	Groene tuin	Geveltuin	Groen dak	Regenton	Vijver	Isoleren	Zon wering
Klimaat							
Maatregel Effectief							
Sociale norm							
Verantwoor delijk							

Voorbeeld: intenties

Gemeente Breda

	Groene tuin	Geveltuin	Groen dak	Regenton	Vijver	Isoleren	Zon wering
Klimaat	✓	✓	✓	✓	x	✓	x
Maatregel Effectief	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓
Sociale norm	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓
Verantwoor delijk	✓	✓	✓	✓	x	✓	x

Voorbeeld: intenties (2)

Gemeente Breda

	Schaduwdoek	Regenpijp	Intenties subsidie
Klimaat	✓	✓	✓
Maatregel Effectief	✓	✓	✓
Sociale norm	✓	✓	✓
Verantwoor delijk	✓	✓	✓

Samenvatting

- Factoren uit alle domeinen relevant
- Verantwoordelijkheid en effectiviteit belangrijkst
- Resultaten vergelijkbaar en reproduceerbaar
- Resultaten verbreed
- Meer betrouwbaarheid voor alle partijen
- Methodologie makkelijk over te zetten en op te schalen
- Richtingen voor vervolgonderzoek

Hoofdconclusies

- Collaboratief onderzoeksprogramma met wetenschappelijke en maatschappelijke partners
- Theoretisch kader belangrijk als verbindend en organiserende factor
- 4 hoofddomeinen: risico, doelgedrag, sociale omgeving, institutionele omgeving
- Onderzoek reproduceerbaar in Breda en Groningen